ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 48.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 25-го Іюня — 1846 — Wilno. WTOREK, 25-go Czerwca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 20 Іюня.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Командира 3-го Пѣхотнаго Корпуса, Генерала отъ Кавалеріи, Генераль-Адъютанта Ридигера.

Ѳедоръ Васильевичъ! Отдавая всегда полную справедливость отлично-ревностному, усердному и долговременному служенію вашему, Мнѣ особенно пріятно было удостовѣриться нынѣ вновь въ опытности и благоразумной распорядительности, оказанныхъ вами при возложенномъ на васъ главномъ начальствованіи надъ войсками, направленными, въ Февралѣ мѣсяцѣ сего года, для занятія г. Кракова и охраненія границъ Нашихъ отъ мятежническихъ шаекъ, со стороны Галиціи и Познани, равно и за быстрое совершеніе войсками этого похода, не смотря на ненастное время и распутицу. Дѣйствія ваши въ семъ важномъ порученіи къ совершенному

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 20 go Czerwca.

Najwyższy Reskrypt,

do Dowódzcy 3 go Korpusu Piechoty, Jenerała Jazdy, Jenerał-Adjutanta Rüdigera.

Teodorze synu Bazylego! Oddając zawsze zupełną sprawiedliwość odznaczającéj się gorliwością i długoletniéj służbie waszéj, szczególniéj przyjemnie Mi było przekonać się teraz znowu o biegłości i mądrych rozporządzeniach, jakich daliście dowód przy włożoném na was główném dowództwie nad wojskami, użytemi, w miesiącu Lutym r. b. do zajęcia m. Krakowa i zasłonienia granic Naszych od band buntowniczych, ze strony Galicyi i Poznania, oraz przy szybkiém wykonaniu przez wojska tego pochodu, pomimo niepogody i roztopów. Działania wasze w tém ważnem poruczeniu, z największém Mojem zadowoleniem, uwieńczone zostały zupełnym skutkiem, przez co nabyliście prawa do oświadczenia wam żywéj Mojej

СМѢСЬ.

Обряды при погребеніи и при избраніи Папы.

(Продолженіе).

III.

Избраніе Папы.

Избраніе Папы можетъ происходить троякимъ образомъ: 1) посредствомъ вдохновенія или единодушнаго провозглашенія *(Inspiratio seu Acclamatio)*, 2) посредствомъ компромисса, и 3) посредствомъ тайной балотировки *(scrutinium)* и соглашенія *(accessus)*. Избраніе перваго рода имѣло мѣсто только при возведеніи на папскій престолъ Григорія XIII и Сикста V. Избраніе посредствомъ компромисса бываетъ тогда, когда всѣ присутствующіе кардиналы, единодушно соглашаются избрать изъ среды своей нѣскольких далегатовъ, коимъ предоставляется окончательный выборъ Папы. Способъ этотъ, столько же рѣдкій какъ и первый, употребленъ былъ всего одинъ разъ при избраніи Климента V. Балотировка и соглашеніе составляютъ обыкновенный порядокъ избранія. Она происходитъ дважды въ день, послѣ литургіи по-утру и по полудни. На другой день послѣ совершенія предварительныхъ внѣшнихъ мѣръ, въ 8 часовъ утра, церемоніймейстеръ даетъ знакъ

ROZMAITOŚCI.

Obrzędy przy pogrzebie i przy obiorze Papieża.

(Ciąg dalszy.)

III.

Obiór.

Obiór Papieża odbywać się może trojakim sposobem: 1) przez Natchnienie lub jednomyślne obwołanie, (Inspiratio seu Acclamatio); 2) przez Kompromiss, i 3) przez Głosowanie tajne (scrutinium) i Przystąpienie czyli akcess (accessus). Obiór piérwszego rodzaju miał tylko miejsce przy wyniesieniu na Stolicę Apostolską Grzegorza XIII i Syxtusa V. Obiór przez Kompromiss, jest wtedy, jeśli wszyscy Kardynałowie obecni, zgodzą się jednomyślnie na wybranie z pomiędzy siebie kilku delegowanych, którym się ostateczny wybór Papieża porucza. Sposób ten, równie rzadki jak piérwszy, użyty był tylko raz jeden przy wyborze Klemensa V. Głosowanie i Przystąpienie jest zwykle używaną formą obioru. Odbywa się ono dwa razy na dzień, po Mszy rano i po południu. Nazajutrz zaraz po zamknięciu Konklawe, o godz. 8-éj rano, Mistrz obrzędów daje piérwszy znak we dzwonek, i po upływie pół godziny powtarza go dwa razy jeszcze, wołając przytém przededrzwiami każdéj celi: „ad Capellam Domini!“ Kardynałowie słuchają tam Mszy do Ducha św., przyjmują Komu-

Моему удовольствію увѣнчались полнымъ успѣхомъ и тѣмъ пріобрѣли право на изъявленіе вамъ искренней Моей признательности и благоволенія за столь полезную и достохвальную службу вашу.

Пребываю навсегда вамъ благосклонный.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Варшавѣ,
22-го Мая 1846 года.

—

Высочайшими Грамотами, 25-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Владиміра 2 й степени, Начальникъ 6-й Артиллерійской Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Сухозанетъ 2-й*. Ордена Бѣлаго Орла, Начальникъ 18-й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Чебышевъ*, и Ордена Св. Анны 1-й степени: Командиръ 16-й Пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Квицинскій*, Начальникъ Штаба 6-го Пѣхотнаго Корпуса, Свиты Его Императорскаго Величества Генералъ-Маіоръ *Низимовъ 1-й*; Двора Его Императорскаго Величества Лейбъ-Медикъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Рейнгольдъ*, и Командиръ 2-й Бригады 18-й пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Загорскій*.

wdzięczności i życzliwości, za tak pożyteczną i chwalebną służbę waszą.

Pozostaję na zawsze ku wam przychylnym.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

w Warszawie,
22-go Maja 1846 roku.

—

Przez Najwyższe Dyplomata, 25-go Kwietnia, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Włodzimierza 2-éj klassy, Naczelnik 6-éj Dywizyi Artylleryi, Jenerał-Porucznik *Suchozanet* 2; Orderu Orła Białego, Naczelnik 18-éj Dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznik *Czebyszew*, i Orderu Św. Anny 1-éj klassy: Dowódzca 16-éj Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Kwiciński*; Naczelnik Sztabu 6 go Korpusu Piechoty, z Orszaku Jego Cesarskiej Mości Jenerał-Major *Nazimow* 1; Dworu Jego Cesarskiéj Mości Lejb-Medyk, Rzeczywisty Radzca Stanu *Reinhold*, i Dowódzca 2-éj Brygady 18-éj Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Zagorski*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 17 *Іюня*.

Вчера происходило торжественное открытіе памятника, воздвигнутаго на дворцовой площади, Императору Францу. Для сего торжества назначено было 16 число Іюня, потому что покойный Императоръ въ этотъ день 1814 года имѣлъ торжественной въѣздъ въ столицу, по заключеніи славнаго мира. На означенной площади устроено было 5 галлерей для Двора, придворныхъ, дипломатическаго корпуса, генераловъ, высшихъ чиновниковъ и публики. Галлерея для Двора отличалась обширностію и богатымъ убранствомъ. Войска здѣшняго гарнизона и городская стража разставлены были въ разныхъ мѣстахъ, а тамъ гдѣ только оставалось на площади мѣсто, толпились тысячи зрителей. Памятникъ былъ завѣшенъ. Торжество началось богослуженіемъ въ дворцовой церкви, при коемъ присутствовали: Императоръ, обѣ Императрицы и Императорская фамилія. Послѣ богослуженія августѣйшая фамилія заняла мѣсто на галлереѣ, гдѣ князь Меттернихъ, въ краткихъ словахъ изложилъ исторію царствованія и жизнь покойнаго государя; на что Императоръ отвѣчалъ: „Царствованіе въ Бозѣ по-

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 17 *czerwca*.

Wczoraj odbyło się uroczyste odsłonienie pomnika, wzniesionego na placu zamkowym Cesarzowi Franciszkowi. Wybrano na ten obrzęd dzień 16 ty czerwca, w którym niegdyś zmarły Monarcha odbył w 1814 r. uroczysty wjazd do stolicy, po chwalebnie zawartym pokoju. Na pomienionym placu wystawiono pięć galeryi dla dworu, urzędników dworskich, Ciała Dyplomatycznego, Jenerałów, wyższych urzędników i publiczności. Galerya dla dworu, odznaczała się obszernością i bogatemi ozdobami. Wojsko tutejszéj załogi i gwardya miejska rozstawione były w różnych punktach, resztę zaś placu zalegało tysiące widzów. Sam pomnik okryty był firankami. Uroczystości dnia tego rozpoczęło nabożeństwo w parafijalnym kościele dworskim, na którém znajdował się Cesarz, obie Cesarzowe i rodzina panująca; następnie udało się dostojne grono z całym dworem na galeryą, gdzie Xiąże Metternich w krótkiej mowie skreślił historyą panowania i żywot zmarłego Cesarza, na co mu odrzekł panujący Monarcha: „Panowanie mego w Bogu spoczywającego Ojca, jest tak głęboko wyryte w historyi świata, że tworzyć będzie stałą epokę. Co zdziałał dla dobra ludów pod jego połączonych berłem, dla

---

звономъ, и спустя полчаса, повторяетъ тоже еще два раза, восклицая при этомъ передъ дверями каждой кельи: „*ad Capellam Domini!*" Кардиналы слушаютъ Божественную Литургію о ниспосланіи св. Духа, пріобщаются Святыхъ Таинъ, и послѣ завтрака въ своихъ кельяхъ, снова возвращаются въ церковь, гдѣ происходитъ балотировка.

До начатія оной избираются прежде по жребію, ежедневно, трое кардиналовъ-цензоровъ, наблюдающихъ за порядкомъ при балотировкѣ, а также трое другихъ, называемыхъ инфирмаріями, коимъ предоставляется собирать голоса отъ больныхъ кардиналовъ, въ ихъ кельяхъ, если они не могутъ прійти сами въ церковь.

Вмѣсто употребляемыхъ обыкновенно при балотировкахъ баловъ, или шариковъ, здѣсь введены записочки, или такъ называемыя цыдулки, имѣющія 8 дюймовъ длины и 4 ширины, и раздѣленныя графами на три неровныя части, служащія какъ и цыдулки для балотировки и соглашенія находятся въ двухъ серебряныхъ корзинкахъ, поставленныхъ на особыхъ столахъ Кардиналъ-Деканъ балотируетъ первый, послѣ него прочіе, по достоинству.

Каждый балотирующій, вставъ съ мѣста, беретъ изъ корзинки одну изъ сказанныхъ цыдулокъ, и садится за столикъ, устроенный такимъ образомъ, что пишущаго всѣ видятъ, хотя никто не можетъ видѣть, что онъ пишетъ. Въ первой графѣ цыдулки долженъ онъ прежде написать свое имя: *Ego Cardinalis N.*; потомъ загибаетъ эту графу и запечатываетъ двумя печатями. Во второй графѣ пишетъ имя того, въ чью

nią, i po śniadaniu każdy w swojéj celi, wracają znowu do tejże kaplicy, gdzie się głosowanie odbywa.

Przed rozpoczęciem jego wyciągają się naprzód codziennie losem, trzéj Kardynałowie Cenzorowie, mający czuwać nad porządkiem głosowania, oraz trzéj inni, Infirmarzami zwani, którym poleca się zbierać głosy od chorych Kardynałów, w ich celach, jeśli sami przyjść do kaplicy nie mogą.

Zamiast używanych zwykle przy głosowaniach gałek albo krések, używają się kartki, czyli tak zwane: *ceduły*, mające 8 cali długości na 4 szerokości, i podzielone rubrykami na trzy nierówne części. Ceduły te, służące równie do głosowania jak do akcessu, złożone są w dwóch koszach srébrnych, na osobnych stołach stojących. Kardynał-Dziekan głosuje piérwszy, po nim drudzy, podług godności.

Każdy głosujący powstawszy z miejsca, bierze z kosza jedną z rzeczonych cedul, i siada za pulpitem urządzonym w ten sposób, iż jest widziany od wszystkich, lubo nikt nie może dojrzeć co pisze. Na piérwszéj rubryce ceduły powinien naprzód napisać swe imie: *Ego Cardinalis N.*; poczém zachyla tęż rubrykę i pieczętuje dwoma pieczęciami. W drugiéj rubryce wymienia imie tego, za kim głosuje, w tych słowach: *Eligo in Summum Pontificem N.*

чивающаго моего родителя, такъ глубоко начертано въ лѣтописяхъ свѣта, что будетъ составлять эпоху. Все что онъ сдѣлалъ для правосудія, распространенія наукъ и изящныхъ искусствъ, для оживленія торговли и промышленности, достойно памятниковъ. Сегодняшнее торжество есть потребность моего сердца. Я убѣжденъ, что въ этомъ отношеніи предупредилъ желанія и разгадалъ чувства моихъ вѣрноподданныхъ." Послѣ сей рѣчи, оберъ-гофъ-маршалъ графъ Гоэсъ, приказалъ открыть памятникъ, причемъ императоръ и эрцъ-герцоги сняли шляпы, войска отдали честь; на валу началась пушечная пальба, въ городѣ колокольный звонъ, а въ народѣ раздались радостныя восклицанія. Архіепископъ возгласилъ „Тебе Бога хвалимъ", и войска въ заключеніе торжества прошли церемоніяльнымъ маршемъ. Статуя, колоссальной величины, сдѣлана въ Миланѣ придворнымъ ваятелемъ барономъ Пампео Мархези, и вѣситъ 225 центнеровъ.

Съ границъ Галиціи, 11 Іюня.

По донесеніямъ изъ Галиціи, тамъ повсюду господствуетъ совершенное спокойствіе. Однако быть можетъ, что случившееся недавно въ Бохнійскомъ округѣ происшествіе подастъ поводъ къ преувеличеннымъ разсказамъ. Въ деревнѣ Друшковѣ, близъ Заключина и Цишбовицъ, крестьяне вздумали грабить помѣщичьи поля. Туда немедленно посланы были подъ командою капитана 80 солдатъ, для охраненія порядка и спокойствія. Исправляющій должность галиційскаго вице-губернатора, графъ Лазанскій, приказалъ собрать сельскихъ старостъ, и подтвердилъ имъ, строго соблюдать порядокъ и спокойствіе.

— Шеля все еще содержится въ Тарновѣ.

utrzymania religii, dla wymierzania sprawiedliwości, rozkrzewiania nauk i sztuk pięknych, ożywiania handlu i przemysłu, godném było uwiecznienia w spiżu. Było to potrzebą serca mego wywołać uroczystość dzisiejszą. Przekonany jestem, że tym sposobem uprzedziłem życzenia i uczucia moich wiernych poddanych." Po tych mowach, Wielki Marszałek dworu, Hrabia Goess, dał znak do odsłonienia pomnika; naówczas Cesarz i członkowie jego rodziny zdjęli kapelusze, wojsko sprezentowało broń, odezwały się działa na wałach i zabrzmiały wszystkie dzwony, a lud wydał głośne okrzyki radości. Xiążę Arcybiskup odśpiéwał *Te Deum*, a wojsko ceremonijalnym pochodem zakończyło uroczystość dnia tego. – Posąg Cesarza, wielkości kolosalnéj, wykonany w Medyolanie przez nadwornego rzeźbiarza, Barona Pompei Marchesi, waży 225 centnarów.

Z nad granicy Galicyi, 11 czerwca.

Doniesienia o stanie rzeczy w Galicyi są ciągle pożądane, wszędzie bowiem panuje zupełna spokojność. Być przecięż może, że pojedynczy wypadek, który się niedawno w Bocheńskim cyrkule wydarzył, stanie się znowu powodem do przesadnych w téj mierze doniesień. W Druszkowie bowiem, wsi położonéj w bliskości Zakluczyna i Ciszbowic, zamierzyli byli chłopi dopuścić się grabieży na polach dziedzica. Wysłano zatém natychmiast kapitana z oddziałem 80 żołnierzy, aby w razie potrzeby utrzymać porządek i spokojność. Zastępujący obecnie Wice-Gubernatora Galicyi, Hr. Łazański, kazał się zgromadzić sołtysom i napominał ich także, aby ściśle przestrzegali spokojności i dobrego porządku.

— Szela ciągle jeszcze osadzony jest w Tarnowie.

Францiя.

Парижъ, 16 Іюня.

Сегодня, при начатіи преній въ палатѣ депутатовъ, г-нъ Ламартинъ предложилъ вопросъ о сирійскихъ дѣлахъ, изложилъ плачевное положеніе Христіанъ въ этой странѣ, и просилъ кабинетъ, чтобы онъ не далъ погибнуть на востокѣ народу, исповѣдующему христіанскую вѣру. Г. Гизо отвѣчалъ ему на это, что въ настоящее время, онъ ничего не можетъ сообщить по сему предмету; то же отвѣчалъ и Г. Берье, послѣ чего палата приняла послѣднюю статью бюджета, а потомъ и цѣлый бюджетъ 210 голосами противъ 27.

— Въ *Echo d'Oran* сообщаютъ, что Абд эль-Кадеръ находится теперь въ Джебель-Делоа, въ 10 ти часахъ пути на юго-западъ отъ Ститтена; начальники — Бумаза и Эль-Гаджъ-Сегиръ соединились съ Эмиромъ 21-го числа. Отрядъ полковника Реналя отправился

Francya.

Paryż, 16 czerwca.

Dzisiaj, przy rozpoczęciu obrad w Izbie Deputowanych, P. Lamartine wprowadził kwestyą Syryjską, i wystawiwszy stan opłakany Chrześcian w tym kraju, błagał gabinet, aby nie dozwalał ginąć narodowi, przechowującemu na Wschodzie religiją chrześciańską. Odrzekł mu na to P. Guizot, że czas do rozpraw nad kwestyą Syryjską nie jest właściwy. Podobnąż odpowiedź dał Panu Berryer, poczém Izba uchwaliła ostatni artykuł budżetu, a następnie przyjęła cały budżet 210 głosami przeciw 27.

— *Echo d'Oran* donosi, że Abd-el-Kader znajduje się obecnie w Dżebel Deloa, o 10 godzin drogi w południowo-zachodniéj stronie od Stitten; naczelnicy Bu-Maza i El-Hadż-Seghir połączyli się d. 21 z Emirem. Kolumna Półkownika Renault udała się za nim w pogoń, i przy odej-

---

пользу подаетъ голосъ, въ слѣдующихъ словахъ: *Eligo in Summum Pontificem N.* (избираю въ Первосвященники N.). Графу эту также загибаетъ и запечатываетъ. Въ третьей наконецъ графѣ избиратель изображаетъ какой либо девизъ, или номеръ, однимъ словомъ какой нибудь знакъ; такимъ образомъ написанную и сложенную цыдулку, поднимаетъ при всѣхъ и идетъ съ нею къ олтарю, гдѣ кладетъ ее въ большой серебряный сосудъ, нарочно поставленный съ этою цѣлію, и накрытый крышкою съ изображеніемъ св. Духа. До вложенія цыдулки, взошедши на ступени коленопреклоняется, и произноситъ вслухъ слѣдующій пунктъ присяги, написанный большими буквами на доскѣ, поставленной передъ олтаремъ: „*Testor Dominum qui me judicaturus est, me eligere quem, secundum Deum, judico eligi debere, et quod idem in accessu praestabo.* (Свидѣтельствуюсь Богомъ, который будетъ судить меня, что я избираю того, о коемъ по Богѣ думаю, что долженъ быть избранъ, и что также поступлю и при соглашеніи).

Къ кардиналамъ страждущимъ болѣзнями въ своихъ кельяхъ, Инфирмаріи отправляются съ пустымъ замкнутымъ ящичкомъ, отъ котораго ключь оставляется на олтарѣ, и въ который больные кардиналы кладутъ въ отверстіе цыдулки. По возвращеніи Инфирмаріевъ въ церковь, цыдулки эти перекладываются въ общій сосудъ; за симъ всѣ онѣ пересчитываются, — соотвѣтствуютъ ли числу кардиналовъ, (ибо въ противномъ случаѣ слѣдовало бы возобновить баллотировку), и наконецъ слѣдуетъ чтеніе ихъ, или повѣрка избранія. Первый цензоръ ломаетъ печать

(wybieram na Najwyższego Kapłana N.). Rubrykę tę zachyla również i pieczętuje. Na trzeciéj nakoniec rubryce, kładzie już to jakie godło, już numer, jedném słowem znak jakiś: i tym sposobem zapełnioną i złożoną cedułę, podnosi w oczach wszystkich do góry, i idzie tak z nią do ołtarza, dla włożenia jéj do wielkiego srebrnego kielicha, pokrytego pateną z wizerunkiem Ducha św., który tam jest umieszczony w tym celu. Przed włożeniem, wchodząc na stopnie, przyklęka i odmawia głośno następującą rotę przysięgi, wypisaną wielkiemi literami na tablicy przed ołtarzem stojącéj: „*Testor Dominum qui me judicaturus est, me eligere quem, secundum Deum, judico eligi debere, et quod idem in accessu praestabo.* (Biorę na świadka Boga, który ma mnie sądzić, iż wybieram tego, o którym podług Boga sądzę, iż powinien być obranym, i że również przy akcessie postąpię).

Do Kardynałów złożonych chorobą w swych celach, Infirmarze udają się z próżną zamkniętą karboną, od któréj klucz składa się na ołtarzu, a do któréj ciż Kardynałowie wrzucają przez otwór w wierzchu zapisane przez siebie ceduły. Za powrotem Infirmarzy do kaplicy, ceduły te przekładają się do wspólnego kielicha; poczém liczą się wszystkie razem, azali są odpowiednie liczbie Kardynałów, (w przeciwnym albowiem razie głosowanie musiałoby się rozpoczynać na nowo), i nakoniec następuje ich odczytywanie, czyli sprawdzanie wyboru. Piérwszy Cenzor łamie pieczęć téj tylko rubryki, gdzie jest wyrażone imię

за нимъ въ погоню, и при отходѣ послѣдняго донесенія изъ Альжира, вѣрно достигъ уже Ситтена. Кажется, что деира Абд-эль-Кадера только съ трудомъ могла произвести свое отступленіе чрезъ Марокко, и будучи преслѣдуема Кабилами, не безъ потерь прибыла въ Миталасу, лежащую въ 30 миляхъ отъ границы.

— Здѣшніе журналы наполнены описаніями торжества при открытіи желѣзной дороги изъ Лилля въ Брюссель. Въ *Journal des Débats* пишутъ слѣдующее: Наконецъ долго питаемая надежда наша осуществилась. Брюссель стоитъ теперь какъ бы близъ парижскихъ воротъ; нѣсколько часовъ пути отдѣляютъ насъ отъ столицы юнаго бельгійскаго королевства. Посредствомъ сѣверной желѣзной дороги мы имѣемъ сообщеніе съ Остенде, Литтихомъ, Гондавою, Антверпеномъ и со всею бельгійскою сѣтью желѣзныхъ дорогъ. Кельнъ и рейнская желѣзная дорога теперь ближе къ намъ, чѣмъ Марсель и Стразбургъ. Это исполинское произведеніе, занимающее 330 километровъ (58 почтовыхъ французскихъ миль), и стоящее около 180 милліоновъ фр., требовало для своего совершенія неполныхъ четырехъ лѣтъ времени. Имѣя въ виду такое множество совершающихся подобныхъ дѣлъ въ Европѣ, мы должны гордиться тѣмъ, что живемъ въ настоящемъ вѣкѣ; ибо это все дѣла мира и труда.

17 *Іюня.*

Маршалъ Бюжо и принцъ Омальскій, прибыли 10 с. м. въ Оранъ. Слышно, что они вмѣстѣ же поѣдутъ въ Джемма-Газаутъ, дабы сдѣлать приготовленія къ походу противъ Абд-эль-Кадера, находящагося, какъ увѣряютъ, на границѣ Марокко. Полковникъ Рено, говорятъ, настигнувъ Эмира близъ Ститена, нанесъ ему значительное пораженіе.

— Правительство намѣрено послать на рѣку Тагъ два военные корабля для защиты выгодъ французскихъ подданныхъ.

— Въ частномъ письмѣ изъ Лондона увѣдомляютъ, что полученныя изъ Мексики послѣднія извѣстія произвели тамъ большое впечатлѣніе, и что тотчасъ собрался совѣтъ министровъ для совѣщаній по сему предмету. Правительство Соединенныхъ-Штатовъ сосредоточило на границѣ отъ 25 до 30 тысячъ войска и 10 или 12 военныхъ пароходовъ, въ мексиканскомъ заливѣ и на Тихомъ Океанѣ. Мексику считаютъ здѣсь слишкомъ безсильною, и признаютъ что она не можетъ оказать надлежащаго сопротивленія побѣдителямъ, если Англія не доставитъ ей пособія. Вчера разнесся даже слухъ, что Англія, намѣрена предпринять въ этомъ дѣлѣ вооруженную интервенцію.

ściu ostatniéj wiadomości z Algieru, musiała już przejść przez Sitten. Zdaje się, że deira Abd-el Kadera z trudnością uskuteczniła swój odwrót przez Maroko, napastowana zaś w drodze przez Kabylów, nie bez pewnych strat przybyła do Mtalasa, 30 mil od granicy.

— Dzienniki tutejsze zapełnione są opisami uroczystości przy otworzeniu północnéj kolei żelaznéj z Lille do Bruxelli. *Journal des Débats* pisze co następuje: „Nakoniec długo żywione nadzieje zamieniły się w rzeczywistość. Bruxella leży jakby przed bramami Paryża; kilka zaledwo godzin drogi dzieli nas od stolicy młodego belgijskiego królewstwa. Przez półnoeną koléj żelazną, jesteśmy w związku z Ostendą, Lüttich, Gandawą, Antwerpią, i z całą belgijską siecią kolei żelaznych. Kolonia i Reńska koléj żelazna, Prussy i Niemcy, są teraz bliżej nas, aniżeli dotąd Marsylia i Strasburg. To olbrzymie dzieło, obejmujące przestrzeń 330 kilometrów (58 mil pocztowych francuzkich), i kosztujące około 180 milionów fr., potrzebowało na swe dokonanie nie całe 4 lata czasu. Zważywszy tyle podobnych dzieł w Europie, pysznić się trzeba, że w tych czasach żyjemy. A to są wszystko dzieła pokoju i pracy."

Dnia 17 *czerwca.*

Do Oranu przybył 10 go b. m. Marszałek Bugeaud razem z Xięciem Aumale. Słychać, że oba udadzą się natychmiast do Dżemma-Gaznat, w celu przygotowania wyprawy przeciw Abd-el-Kaderowi, który ma obecnie bawić przy granicy Marokkańskiéj. Półkownik Renault doścignął Emira pod Stiten i zadał mu, jak mowią, znaczną klęskę.

— Rząd ma zamiar wysłać na rzekę Tag dwa wojenne okręty dla obrony interessów francuzkich.

— Dowiadujemy się z prywatnego listu, pisanego z Londynu, że ostatnie wiadomości nadeszłe z Mexyku, (Ob. ANGLIA) sprawiły tam wielkie wrażenie, i że Ministrowie zgromadzili się natychmiast na radę, w celu przedsięwzięcia zaradczych w tym przedmiocie środków. Rząd Stanów-Zjednoczonych zgromadził na granicy od dwudziestu pięciu do trzydziestu tysięcy wojska, i dziesięć do dwunastu parostatków wojennych, tak w odnodze Mexykańskiéj, jako i na Oceanie Spokojnym. Uważają tu Mexyk za niemogący stawić żadnego oporu zwycięzcom, jeśli Anglia nie przyjdzie mu w pomoc. Wczoraj nawet rozeszła się pogłoska, że Anglia zamierza wystąpić w téj sprawie z interwencyą zbrojną.

только той графы, въ коей написано имя кандидата, и пробѣжавъ его глазами, молча предаетъ цыдулку другому, а сей по очереди третьему, который уже громко произноситъ это имя. Каждый изъ кардиналовъ, имѣющій передъ собою именный списокъ всѣмъ своимъ товарищамъ, дѣлаетъ отмѣтку при произнесеніи имени. Это повторяется при всякой цыдулкѣ. Потомъ послѣдній ценсоръ нанизываетъ всѣ цидулки на нитку, связываетъ шелковымъ снуркомъ и кладетъ на столъ. Если при сей первой балотировкѣ, который либо изъ кардиналовъ получитъ узаконенное число баловъ, то есть двѣ трети, то его тотчасъ и провозглашаютъ Папою; въ противномъ же случаѣ начинается такъ называемое соглашеніе или акцессъ.

Соглашеніе есть не что иное, какъ повтореніе балотировки, долженствующей быть вмѣстѣ пополненіемъ первой. Оно производится тѣмъ же порядкомъ, и посредствомъ такихъ же цыдулокъ, съ тою лишь разницею, что во второй гафѣ ихъ, вмѣсто словъ: *Eligo in Summum Pontificem*, пишутъ: *Accedo reverendissimo Domino meo Cardinali N.* Соглашающійся не можетъ подать голоса въ пользу того, кого уже прежде избиралъ, а также и въ пользу того, который при первой повѣркѣ не получилъ ни одного голоса. Однако желающій поддержать первое свое избраніе и не имѣющій намѣренія подать голоса въ пользу другихъ кандидатовъ, пишетъ на цыдулкѣ: *Accedo nemini.*

Если голоса первой повѣрки, вмѣстѣ съ голосами соглашенія, составятъ для одного изъ кандидатовъ большинство двухъ третей: то избраніе его считается канонически дѣйствительнымъ; если же нѣтъ,

kandydata, i przeczytawszy je okiem, w milczenia podaje cedułę drugiemu, a ten z kolei trzeciemu, który dopiéro głośno to imie wymawia. Każdy z Kardynałów mając przed sobą imienną listę wszystkich swoich kolegów, kładzie znak przy wyrzeczoném imieniu. Tak się dzieje za każdą cedułą; poczém dopiéro, ostatni Cenzor, niże je wszystkie na nitkę, związuje sznurkiem jedwabnym i kładzie na stole. Jeżeli przy tém pierwszém głosowaniu, który z Kardynałów otrzyma przepisaną prawem liczbę głosów, to jest dwie trzecie części, ogłoszony jest natychmiast Papieżem; w przeciwnym razie następuje tak zwane przystąpienie czyli akcess.

W istocie jest to nic więcéj, jak powtórna forma głosowania, mająca bydź zarazem dopełnieniem piérwszego. Jakoż odbywa się tymże samym porządkiem, za pośrednictwem podobnychże ceduł, z tą tylko różnicą, iż w drugiéj ich rubryce, zamiast słów: *Eligo in Summum Pontificem*, pisze się: *Accedo reverendissimo Domino meo Cardinali N.* Przystępujący nie może dać głosu swego temu, za kim już poprzednio głosował, ani też takiemu, który przy pierwszém obliczeniu nie miał choć jednego głosu za sobą. Chcący jednakże utrzymać swój głos piérwszy i nie dać go żadnemu z innych kandydatów, pisze na cedule: *Accedo nemini* (nie przystępuję do nikogo).

Jeżeli głosy z piérwszego obliczenia, wraz z głosami przystąpienia, okażą dla jednego z kandydatów większość dwóch trzecich części, natenczas wybór jego jest kanonicznie ważnym; jeśli nie, wszystkie cedułe obu darem-

— Въ *Journal des Débats* дѣлаютъ слѣдующія замѣчанія на счетъ начавшейся борбы между Мексикою и Соединенными Штатами: „Соединенные Штаты обратили свое вниманіе на Калифорнію; ибо съ того времени, какъ Техасъ и Пензаколійская гавань вошли въ составъ ихъ владѣній, они не нуждаются уже болѣе на мексиканскомъ заливѣ въ другомъ торговомъ пунктѣ. Калифорнія обширнѣе Орегона, ближе къ экватору, и имѣетъ прекрасную гавань св. Франца. Калифорнія составляетъ передовой, сторожевой постъ со стороны Китая и Японіи, колонію, откуда легко можно поспорить съ Англичанами на счетъ владычества на Тихомъ Океанѣ и владѣнія Сандвичевыми островами. Соединенные Штаты побѣдятъ Мексику; иначе быть не можетъ. Мексика не имѣетъ никакого правленія, въ ней нѣтъ ни политическихъ, ни военныхъ учрежденій, — ни политиковъ ни знаменитыхъ гражданъ. Мексика дошла до безначалія, которое довершено пагубнымъ правленіемъ Сантаны.

18 Іюня.

Папскій нунцій Монсиньоръ Форнари, на частной аудіенціи представилъ Королю письмо собранныхъ на конклавѣ кардиналовъ, въ коемъ они сообщаютъ о кончинѣ Папы Григорія XVI.

— Говорятъ, что вслѣдствіе послѣднихъ извѣстій изъ Альжиріи, правительство отправило къ берегамъ Марокко два военные корабля.

— Въ *Courrier Français* пишутъ, что кабинетъ получилъ важныя извѣстія изъ Отаити. Французскія войска имѣли нѣсколько жаркихъ стычекъ съ жителями острововъ, которые г-нъ Брюа приказалъ занять. Жители Отаити получаютъ оружіе и порохъ отъ англійскихъ миссіонеровъ; на площади, найдены ружья лондонскихъ фабрикъ, а равно захвачено нѣсколько ящиковъ, въ коихъ подъ библіями находилось множество боевыхъ патроновъ. Капитанъ Брюа, какъ утверждаютъ въ журналѣ *Armoricain*, вскорѣ будетъ отозванъ.

Англія

Лондонъ, 13 Іюня.

На вчерашнемъ засѣданіи верхней палаты, снова происходили пренія по биллю о зерновомъ хлѣбѣ, и продолжались до 2 часовъ по полуночи; засимъ постановлено было безъ балотировки, чтобы на будущемъ засѣданіи, т. е. 15 числа, палата преобразовалась въ комитетъ для послѣдняго совѣщанія на счетъ сего билля. Но самымъ важнымъ событіемъ вчерашняго засѣданія было то, что часть духовныхъ лордовъ, въ органѣ епископовъ Санъ-Давидскаго и Оксфордскаго, объявила себя въ пользу билля, къ большому огорченію протекціонистовъ, которые въ числѣ про-

---

то всѣ цыдулки обѣихъ балотировокъ сожигаются вмѣстѣ, въ извѣстное время, въ печкѣ за олтаремъ, изъ коей дымъ, посредствомъ нарочно устроенной для сего трубы, поднимается въ верхъ, и можетъ быть видимъ съ квиринальской площади. На этой то площади толпы собравшагося народа съ вперенными на трубу глазами, съ нетерпѣніемъ ожидаютъ *Фумиты*, (такъ именуется обрядъ сожиганія цыдулокъ). Если дымъ появится, то это означаетъ, что балотировка начнется снова; если же нѣтъ, то всѣ уже знаютъ, что церковь имѣетъ новаго Пастыря.

Со временъ среднихъ вѣковъ, Австрія, Франція и Испанія пользуются при выборѣ Папы голосомъ такъ называемымъ исключающимъ (*votum exclusivum*), то есть, правомъ протестовать противъ того или другаго кардинала, и съ этою цѣлію всякая изъ сказанныхъ державъ уполномочиваетъ однако изъ кардиналовъ, для подачи упомянутой протестаціи, которая однако можетъ имѣть мѣсто лишь тогда, когда всѣ цыдулки, за исключеніемъ только одной или двухъ, согласны; но въ противномъ случаѣ протестъ не имѣетъ никакой силы.

Нынѣ, для того, чтобы быть избраннымъ въ Папы, закономъ требуются слѣдующія условія: 1) чтобы избираемый былъ Италіанскій уроженецъ: 2) чтобы не былъ коронным кардиналомъ со стороны какой либо державы; 3) чтобы не былъ въ родствѣ ни съ однимъ изъ владѣтельныхъ домовъ, и наконецъ 4) чтобы имѣлъ не менѣе 55 лѣтъ отъ роду.

(*Окончаніе впредь*).

— *Journal des Débats* czyni następujące uwagi nad toczącą się walką między Mexykiem i Stanami-Zjednoczonemi: „Stany-Zjednoczone zwróciły swe oczy na Kaliforniją; od czasu bowiem jak Texas i port Pensakoli są w ich posiadaniu, nie potrzebują już przy odnodze mexykańskiéj innego handlowego punktu. Kalifornia jest obszerniejsza jak Oregon, piękniejsza, bliższa równika, z portem świętego Franciszka najpiękniejszym w świecie. Kalifornia jest przednią strażą do Chin i Japanu; osadą, zkąd łatwoby było zaprzeczyć Anglikom panowania nad Oceanem Spokojnym i posiadania wysp Sandwichskich. Ameryka pokona Mexyk, inaczéj być nie może. Mexyk niema żadnéj administracyi, żadnych politycznych, żadnych wojskowych urządzeń, żadnych polityków i żadnych znakomitych obywateli. Mexyk popadł w anarchią, którą uzupełniło zgubne panowanie Santany.“

Dnia 18 czerwca.

Nuncyusz Apostolski, Monsignor Fornari, na prywatném posłuchaniu złożył Królowi pismo zgromadzonych na Konklawe Kardynałów, donoszące o zgonie Ojca św. Grzegorza XVI.

— Mówią, że w skutku świeżo odebranych z Algieru wiadomości, rząd wysłał na wody Marokkańskie dwa wojenne okręty.

— *Kuryer Francuzki* donosi, że gabinet odebrał ważne z Otahiti wiadomości. Wojska francuzkie stoczyły żywe potyczki z mieszkańcami rozmaitych wysp, które P. Bruat kazał zająć. Otahitom dostarczają broni i prochu missyonarze Angielscy; znaleziono bowiem na placu kilka karabinów pochodzących z fabryk Londyńskich, tudzież zabrano kilka skrzyń, w których, pod bibliami znajdowały się ładunki. Kapitan Bruat, jak utrzymuje dziennik *Armoricain*, ma być niebawem odwołany.

Anglia.

Londyn, 13 czerwca.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Parów toczyły się znowu rozprawy nad bilem zbożowym i przeciągnęły się do godz. 2 rano; poczém bez głosowania postanowiono, aby Izba na przyszłém posiedzeniu, d. 15, zamieniła się w komitet dla ostatecznego naradzenia się nad tym przedmiotem. Ale najważniejszym wypadkiem wczorajszego posiedzenia było to, iż część duchownych Parów, przez usta Biskupów z St. Davids i z Oxfortu, oświadczyła się za bilem, z wielkiém zmartwieniem protekcyonistów, którzy pomiędzy innemi argumentami przeciw zniesieniu praw zbożowych, kładli i to twierdzenie, że razem z temi prawami tron i ołtarz

---

nych głosowań, palą się razem o pewnéj godzinie w piecyku, za ołtarzem, z którego dym, za pomocą umyślnie na to urządzonéj rury, wychodzi na zewnątrz i może być widziany z placu Kwirynalskiego. Na tym to placu tłumy zgromadzonego ludu, z okiem zwróconém na rurę, oczekują niecierpliwie *Fumaty*, (tak się nazywa obrzęd palenia ceduł). Jeżeli dym się ukaże, znak to jest, że głosowanie ma się rozpoczynać na nowo; jeśli nie, wszyscy już wiedzą, że Kościół ma nowego Pasterza.

Od czasu wieków średnich, Austrya, Francya, Hiszpania i Portugalia, mają przy wyborze Papieża głos tak zwany wyłączający (votum exclusivum), t. j. prawo protestowania przeciw temu lub owemu Kardynałowi, i w tym celu każde z pomienionych mocarstw, upoważnia jednego z Kardynałów obecnych na Konklawe, do zaniesienia rzeczonéj protestacyi, która atoli wtedy tylko może mieć miejsce, jeżeli wszystkie kartki, oprócz jednéj albo dwóch tylko, są zgodne; w przeciwnym albowiem razie protestacya ta nic nie znaczy.

Obecnie, aby być obranym Papieżem, prawo wymaga czterech warunków: 1) aby obrany był rodowitym Włochem; 2) aby nie był Kardynałem koronnym ze strony żadnego państwa; 3) aby nie był spokrewniony z żadnym panującym domem, i nakoniec 4) aby miał przynajmniéj 55-ty rok wieku.

(*Dokończenie nastąpi*).

чихъ доказательствъ противъ уничтоженія хлѣбныхъ законовъ, полагали и то, что вмѣстѣ съ этими законами должны также неизбѣжно пасть престолъ и олтарь, и которые твердо полагались на содѣйствіе епископской скамьи.

— Въ нижней палатѣ происходили дальнѣйшія пренія по ирландскому биллю, но они отсрочены еще на будущее время.

— Въ сегодняшней биржевой статьѣ, журналъ *Times* подтверждаетъ прежнее свое извѣстіе, что въ партіи противниковъ министерства произошли недоразумѣнія, и что Г. Пиль надѣется, что ирландскій билль будетъ утвержденъ.

— Ибрагимъ-Паша записался въ члены клуба *United Service* въ Лондонѣ.

— Изъ Корка пишутъ: Эволюціонная эскадра, движенія которой обращаютъ въ высокой степени вниманіе публики, прибыла въ Ковскій заливъ. Она состоитъ изъ 9-ти линѣйныхъ кораблей, имѣющихъ 798 пушекъ, а также изъ 6 большихъ пароходовъ, въ 3,070 силъ, съ 41 пушкою, кромѣ принадлежащихъ къ ней множества мелкихъ судовъ. Относительно дальнѣйшихъ движеній намъ извѣстно только, то, что она здѣсь пробудетъ два или три дня, съ тою цѣлію, чтобы запастись свѣжею водою и другими припасами. Многіе утверждаютъ, что крейсировка эта имѣетъ въ виду событія, которыя ежеминутно могутъ послѣдовать въ Сѣверной Америкѣ.

— Изъ *Dover Chronicle*: Орудія, коими вооружена здѣшняя цитадель, будутъ сняты, и на мѣсто ихъ поставятся другія большаго калибра. Предписано также привести въ наилучшее оборонительное положеніе укрѣпленія города и цѣлаго берега. Королевская артиллерія имѣетъ быть значительно увеличена, по тому поводу, что берега до Ширнеса, Пемброка и другихъ портовъ, гдѣ издавна уже нѣтъ никакого гарнизона, будутъ заняты артиллерійскими ротами.

15 *Іюня.*

Королева прибудетъ 19 числа въ Осборнгоузъ, а обрядъ крещенія новорожденной принцессы имѣетъ быть въ первыхъ числахъ Іюля. Полагаютъ, что Король Лудовикъ Филиппъ будетъ сопутствовать герцогинѣ Орлеанской въ Лондонъ.

— Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, посѣтилъ въ прошлую Пятницу Осборнгоузъ и гавань Ковсъ. Для привѣтствованія Его Императорскаго Высочества въ Портсмутѣ, отъ имени Королевы и принца Альберта, отправленъ былъ полковникъ Вейльде.

— Ибрагимъ-паша присутствовалъ въ Пятницу при раздачѣ премій общества изящныхъ произведеній. Преклонныхъ лѣтъ адмиралъ Кодрингтонъ, предсѣдательствовавшій въ собраніи, весьма неумѣстно напомнилъ египетскому принцу о Наваринѣ, объясняясь, что въ этомъ сраженіи онъ долженъ былъ исполнять свою обязанность. Паша отвѣчалъ, что онъ забылъ о прошедшемъ, и лучше не пробуждать такихъ воспоминаній, по египетской пословицѣ, которая воспрещаетъ припоминать кому либо его неудачи. Пополудни паша принималъ О'Конелля, и посѣтилъ нѣкоторыхъ посланниковъ и министровъ, а вечеромъ находился на большомъ обѣдѣ въ Букингамскомъ дворцѣ. Третьяго дня, Ибрагимъ отправился по желѣзной дорогѣ въ Бирмингамъ, для осмотра мануфактурныхъ округовъ, гдѣ пробудетъ недѣли двѣ, и по возвращеніи, проживетъ въ Лондонѣ еще три недѣли.

— На прошлой недѣлѣ, въ лондонскомъ банкѣ находилось 15,011,691 фунт. ст. въ наличности.

17 *Іюня.*

Вдовствующая Королева отправилась вчера въ Германію, для посѣщенія своихъ родственниковъ.

— Третьяго дня, герцогъ Кембриджскій отправился на корабль „Ингерманландъ", чтобы проститься съ Его Императорскимъ Высочествомъ Великимъ Княземъ Константиномъ Николаевичемъ. Того же дня, вечеромъ, находящіеся въ Портсмутѣ офицеры англійскаго флота давали, на кораблѣ *Victoria*, угощеніе для офицеровъ Императорско-Россійской эскадры, которая вчера, по утру, вышла въ Кронштадтъ.

— Съ пароходомъ *Британія*, прибывшимъ вчера вечеромъ въ Ливерпуль, получено изъ Нью Іорка, отъ 1-го с. м., важное извѣстіе, что въ сраженіи, происшедшемъ 9 Мая, мексиканскія войска, не смот-

upaść też muszą, i przeto z największą pewnością liczyli na wsparcie ławki Biskupiéj.

— W Izbie Niższéj toczyły się dalsze narady nad irlandzkim bilem przymusowym, i nadal jeszcze odroczone zostały.

— W dzisiejszym giełdowym artykule, dziennik *Times* obstaje przy swém twierdzeniu, że w stronnictwie przeciwników ministerstwa zaszło nieporozumienie i P. Peel ma znowu nadzieję, iż irlandzki bil przymusowy przyjęty zostanie.

— Ibrahim-Basza zapisał się na członka klubu *United Service* w Londynie.

— Z Cork piszą: Eskadra ewolucyjna, któréj poruszenia zwracają w tak wysokim stopniu uwagę publiczną, przybyła na odnogę Coves. Składa się ona z 9-ciu okrętów liniowych, liczących w ogóle 798 dział, oraz z 6 wielkich okrętów parowych, mających w ogóle siłę 3,070 koni i 41 dział; oprócz mnóstwa pomniejszych parostatków, które także do niéj należą. Co do dalszych jéj poruszeń, dowiadujemy się, że pozostanie tu dwa lub trzy dni, dla zaopatrzenia się w świeżą wodę i inne zapasy. Wielu twierdzi, że krążenia téj eskadry mają związek z wypadkami, jakie lada dzień nastąpić mogą w Ameryce północnéj.

— *Dover-Chronicle* donosi: Działa któremi nasz zamek jest najeżony, mają być zastąpione przez inne cięższego kalibru: rozkazano także przywieść do ile-można najlepszego stanu obrony, warownie naszego miasta i całego wybrzeża. Artylerya królewska ma być znacznie pomnożona, z powodu, że wszystkie brzegi aż do Scherness, Pembrok i innych portów, gdzie od dawna niema żadnéj załogi, kompaniami téj broni osadzone będą.

Dnia 15 *czerwca.*

Królowa zjedzie 19-go do Osborne-house, a chrzest nowo-narodzonéj Xiężniczki odbędzie się pierwszych dni Lipca. Sądzą, że Król Ludwik Filip towarzyszyć będzie swojéj dostojnéj synowéj, Xiężnie Orleańskiéj, do Londynu.

— J. C. W. Wielki Xiążę Konstantyn Nikołajewicz, zwiedził przeszłego Piątku Osborn house i port Coves; na przywitanie J. C. Wysokości w imieniu Królowéj i Jéj małżonka, wysłany został do Portsmouth Półkownik Wylde.

— Ibrahim-Pasza, znajdował się w Piątek na rozdawaniu nagród towarzystwa sztuk pięknych. Sędziwy Admirał Sir Codrington, który przewodniczył zgromadzeniu, bardzo niezręcznie wspomniał Egipskiemu Xięciu o Nawarynie, tłumacząc się, że w téj walce pełnić musiał swoją powinność. Basza odrzekł mu ozięble, że przeszłość wyszła mu z pamięci, jednakże lepiéj jest nie wywoływać podobnych wspomnień, bo Egipskie przysłowie niesie: „że nie ludzko jest przypominać komu jego nieszczęście." Po południu przyjmował Basza O'Connella, a następnie odwiedził kilku Posłów i Ministrów; wieczorem zaś znajdował się na wielkim obiedzie w pałacu Buckingham. Zawczoraj wyjechał drogą żelazną do Birmingham, w celu zwiedzenia obwodów fabrycznych, gdzie około dwóch tygodni zabawi, a za powrotem jeszcze trzy tygodnie przepędzi w Londynie.

— W banku Londyńskim znajdowało się w zeszłym tygodniu 15,011,691 f. szt. gotowizny.

Dnia 17 *czerwca.*

Królowa wdowa, wyjechała wczoraj do Niemiec, w celu odwiedzenia swoich dostojnych krewnych.

— Przedwczoraj udał się Xiążę Cambridge na pokład okrętu *Ingermanland*, aby pożegnać J. C. W. Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza. Tegoż dnia wieczorem, oficerowie marynarki angielskiéj w Portsmouth, dali na pokładzie okrętu *Wiktorya* świetną ucztę dla oficerów eskadry Cesarsko-Rossyjskiéj, która wczoraj rano wypłynęła już do Kronsztadu.

— Parostatek, *Britania* przybyły wczoraj w wieczór do Liverpoolu, przywiózł z New-Yorku pod d. 1 b. m. ważną nader wiadomość, że w bitwie stoczonéj d. 9 maja wojsko mexykańskie, lubo daleko liczniejsze, na głowę pobite zo-

ра на то, что были гораздо многочисленнѣе, разби- ты генераломъ Тайлоромъ у рѣки Пало-Альто. Мексиканцы лишились многихъ убитыми и ранеными, а въ томъ числѣ многихъ офицеровъ и одного генерала. Кажется, что остатки ихъ арміи, переправились обратно чрезъ рѣку Нортъ, съ потерею обоза и оружія. Ихъ генералы: Ариста и Ампудія спаслись, какъ говорятъ, вплавъ чрезъ эту рѣку. Хотя Американцы одержали рѣшительную побѣду, однако потерпѣли при томъ и сами значительный уронъ; они лишились двухъ оберъ-офицеровъ убитыми и многихъ ранеными. Побѣда эта произведетъ рѣшительное вліяніе на дальнѣйшій ходъ войны.

stało przez Jenerała Taylor nad rzeką Palo-Alto. Mexykanie mieli wielu zabitych i ranionych, między którėmi jeden Jenerał i wielu oficerów. Zdaje się, że szczątki ich armii przebyły napowrót rzekę Norte, ze stratą bagaży i ammunicyi. Jenerałowie ich Arista i Ampudia, ratowali się jak mówią, wpław przez tę rzekę. Amerykanie też ze swojéj strony, lub stanowcze otrzymali zwycięztwo, ponieśli jednakże znaczne straty; dwóch wyższych oficerów zostało zabitych a inni ranieni. To zwycięztwo wywrze stanowczy wpływ na dalszą wojnę.

Бельгія.

Брюссель, 16 *Іюня*.

Вчерашній день будетъ важною эпохою для нашего города, какъ день открытія сѣверно-французской дороги, соединяющей Брюссель съ Парижемъ. Третьяго дня, т. е. 14-го числа, министръ общественныхъ работъ, а также многіе другіе знатнѣйшіе здѣшніе чиновники и жители, приглашенные французскомъ правительствомъ, отправились въ Лилль, гдѣ, по прибытіи изъ Парижа французскихъ принцевъ и министровъ, Куртресскій архіепископъ Жиро, совершилъ торжественный обрядъ освященія новой желѣзной дороги, новыхъ паровозовъ и вагоновъ; за симъ, въ 9 часовъ, начался обѣдъ, въ огромномъ шатрѣ въ 150 метровъ длиною, на которомъ находилось 2,000 человѣкъ. Великолѣпный балъ въ 11-ть часовъ заключилъ тамошнее торжество.

Вчера французскіе принцы и министры, прибывшіе по полудни, съ первымъ поѣздомъ, по новой желѣзной дорогѣ, изъ Лилля, на торжество открытія здѣшней станціи, были встрѣчены и принимаемы Королемъ и Королевою, въ сопровожденіи министровъ, всѣхъ высшихъ чиновниковъ и иностранныхъ посланниковъ при бельгійскомъ дворѣ. По поводу внезапной кончины великаго гофъ-маршала двора, графа Дарша, Ихъ Королевскія Величества и французскіе принцы не находились на блистательномъ обѣдѣ, данномъ французскимъ министрамъ, посланникамъ и другимъ знатнѣйшимъ чиновникамъ и гостямъ; вечеромъ, однако, высокія особы удостоили своимъ присутствіемъ балъ въ обширной залѣ вновь построеннаго зданія станціи, имѣющей 400 футовъ длины и 120 ширины, въ коей помѣщалось слишкомъ 9,000 человѣкъ. Сегодня происходилъ большой смотръ въ честь французскихъ принцевъ, которые сегодня, ночью, отправляются тѣмъ же путемъ, въ Валансьенъ, гдѣ ихъ ожидаютъ новыя торжества.

— На народныя увеселенія, происходившія вчера и сегодня, Король, къ назначеннымъ уже палатою 10 000 франк., прибавилъ изъ собственныхъ суммъ 30,000 фр.

— Публичная ѣзда по вновь открытой желѣзной дорогѣ, начнется не прежде 24-го числа сего мѣсяца.

18 *Іюня*.

Англійская вдовствующая Королева прибыла вчера изъ Рамсгате въ Остенде, въ сопутствіи герцога Саксенъ-Веймарскаго, и съ многочисленною свитою. Король нашъ отправилъ въ означенную гавань генерала Круйкамбурга, для встрѣчи августѣйшей путешественницы.

Belgia.

Bruxella, 16 *czerwca*.

Dzień wczorajszy będzie ważną epoką dla naszego miasta, jako dzień otwarcia francuzko-północnéj kolei żelaznéj, łączącéj Bruxellę z Paryżem. Onegdaj, d. 14, Minister robót publicznych, P. Bavay, i wielu innych znakomitych urzędników i osób tutejszych, zaproszonych przez rząd francuzki, udało się do Lille, gdzie za przybyciem z Paryża Królewiczów i Ministrów francuzkich, Arcybiskup z Courtrais, X Giraud, dopełnił uroczystego obrzędu poświęcenia nowéj kolei, oraz nowych lokomotyw i wagonów; poczém o godzinie 9-éj rozpoczęła się wspaniała biesiada, w olbrzymim namiocie, 150 metrów długości mającym, na któréj, u 40 stołów, 2,000 osób siedziało. Bal wspaniały o godz. 11 éj zakończył uroczystości tameczne.

Wczoraj z kolei, Królewiczowie i Ministrowie francuzcy, przybywszy po południu, piérwszym pociągiem po nowéj drodze żelaznéj, z Lille, na uroczystość otwarcia stacyi tutejszéj, spotkani byli i przyjmowani na tejże stacyi przez Króla i Królowę, w towarzystwie Ministrów, wszystkich wyższych urzędników, i Posłów zagranicznych przy dworze belgijskim. Z powodu nagłéj śmierci W. Marszałka dworu, Hr. d'Arscht, Królestwo Ich Mość i Xiążęta francuzcy, nie znajdowali się na świetnym obiedzie, danym dla Ministrów francuzkich, Posłów i innych znakomitych urzędników i gości; wieczorem jednak zaszczycili obecnością swoją bal, w obszernéj sali nowo wybudowanego gmachu stacyi, mającéj 400 stop długości na 120 szerokości, w któréj przeszło 9,000 osób wygodnie się mieściło. Dzisiaj odbył się wielki przegląd wojska na cześć Królewiczów francuzkich, którzy dziś w nocy udają się tąż drogą do Valenciennes, gdzie ich nowe uroczystości czekają.

— Na zabawy dla ludu, odbywające się wczoraj i dzisiaj, Król, do uchwalonych przez Izby 10,000 fr. dołożył z własnéj szkatuły 30,000 fr.

— Jazda dla publiczności, po nowo-otworzonéj kolei żelaznéj, rozpocząć się ma dopiéro d. 24 b. m.

Dnia 18 *czerwca*.

Angielska Królowa wdowa przybyła zawczoraj z Ramsgate do Ostendy, w towarzystwie Xięcia Sasko-Wejmarskiego i z nader licznym orszakiem. Monarcha nasz wysłał do pomienionego portu Jenerała Cruykembourg, na powitanie dostojnéj podróżnéj.

Италія.

Парижъ, 21 *Іюня*.

Французское правительство получило сегодня по телеграфу извѣстіе изъ Рима, отъ 17-го Іюня, объ избраніи новаго Папы Кардинала Священника, Іоанна-Маріи, урожденнаго графа Мастаи Феррети, который принялъ имя Пія IX.

Вновь избранный Папа, родился въ Sinigaglia, 13 Мая 1792 года, и былъ назначенъ родителями для другаго поприща; но въ зрѣломъ возрастѣ, самъ по внушенію собственной своей воли посвятилъ себя духовному сану; и скоро перешедши первыя степени, возведенъ былъ Львомъ XII, коимъ былъ весьма почитаемъ, въ Сполеттскіе архіепископы, въ званіи семъ онъ былъ до 1832 года. Покойный Папа Григорій XVI, перевелъ его оттуда въ Imola, а въ консисторіи 23 Декабря 1839 года,— возвелъ его прежде *in petto* въ кардиналы, а спустя годъ послѣ того, 14-го Де-

Włochy.

Paryż, 21 *czerwca*.

Rząd francuzki otrzymał dziś wiadomość telegraficzną z Rzymu, z d. 17 czerwca, o dokonanym wyborze nowego Papieża, w osobie Kardynała-Kapłana, Jana-Maryi, z Hrabiów Mastai-Ferretti, który przybrał imię Piusa IX.

Nowo-obrany Papież, urodzony w Sinigaglia, w państwie Kościelnem, d. 13 maja 1792 roku, i przeznaczony przez rodziców do innego zawodu, w dojrzalszych dopiéro latach, sam z własnéj woli poświęcił się stanowi duchownemu, i przeszedłszy szybko piérwsze stopnie, mianowany został przez Leona XII, który go wielce poważał, Arcybiskupem w Spoletto, którą to godność piastował aż do roku 1832. Zmarły Papież Grzegorz XVI przeniósł go ztamtąd na stolicę Arcybiskupią do Imola, i na konsystorzu d. 23 grudnia 1839 roku, mianował go naprzód *in petto*, a w rok poźniéj, d. 14 grudnia 1840 roku, publicznie Kar-

жабря 1840 года, всенародно объявилъ Кардиналомъ. Выборъ этотъ произвелъ въ Римѣ общую радость. Нывѣшній конклавъ продолжался всего два дня, съ 14 числа по 16-е; выборъ послѣдовалъ послѣ третьей балотировки. Папа Пій IX, со времени Св. Петра, считается пять сотъ двадцать девятымъ; онъ, лѣтами, моложе всѣхъ своихъ предшественниковъ: Его Святѣйшеству 55-й годъ отъ роду. Въ *Journal des Débats* изъявляютъ по сему поводу надежду и желаніе, чтобы общеизвѣстная въ Италіи поговорка о папахъ: *Non videbis annos Petri* то есть, не будешь жить такъ долго, какъ Петръ, который какъ извѣстно, правилъ церковью 25 лѣтъ, въ настоящемъ случаѣ, для благоденствія церкви и римскаго государства, по промыслу Божію, не оправдалась.

Римъ, 8 Іюня.

Хотя бренные останки Папы еще третьяго дня перенесены въ базилику Св. Петра, но печальный звонъ колоколовъ еще раздается днемъ и ночью. Среди церкви воздвигнутъ огромный катафалкъ, окруженный тысячами восковыхъ свѣчей, на которыя отпускается ежедневно 1,000 фунтовъ воску. До начатія конклава, кардиналы еще 7 разъ будутъ собираться на конгрегаціи, на коихъ избраны будутъ лица, которыя войдутъ въ составъ прислуги для конклава. На письменномъ столѣ Папы найдено собственноручное его духовное завѣщаніе, въ коемъ онъ распредѣляетъ оставшееся послѣ него имущество. Частное имѣніе Папы цѣнятъ въ 200,000 франковъ. Къ этому присоединится еще сумма отъ продажи драгоцѣнныхъ подарковъ, полученныхъ имъ въ долголѣтнее свое правленіе, отъ многихъ монарховъ. Изъ этой суммы, прежде всего будутъ выданы деньги завѣщанныя Папою различнымъ богоугоднымъ заведеніямъ, потомъ сдѣлана будетъ уплата по частнымъ завѣщаніямъ, а остальная сумма будетъ выдана родственникамъ Папы, съ тѣмъ однако же условіемъ, что они не будутъ опровергать завѣщанія и не пріѣдутъ въ Римъ.

— По поводу, что всѣ иностранные посланники получили увѣдомленіе, кромѣ испанскаго о кончинѣ Папы Григорія XVI, г-нъ Кастилло Айэнса обратился съ нотою, въ коей жалуется на это, изъясняя, что Королева испанская была признана покойнымъ Папою. Отвѣтъ на сію ноту еще неизвѣстенъ публикѣ.

Испанія.

Мадритъ, 8 Іюня.

Путешествіе Королевы отсрочено по случаю происшедшихъ въ Португаліи событій.

— Третьяго дня, въ придворной церкви, происходило посвященіе утвержденнаго Папою гаванскаго епископа; обрядъ сей совершилъ Индійскій патріархъ, съ епископами острововъ Канарскихъ и Туйскаго. Это посвященіе въ епископы у насъ первое со времени кончины Короля Фердинанда VII.

— Донесеніе о кончинѣ Папы, получено здѣсь третьяго дня, изъ Парижа, по телеграфу. Событіе это чрезвычайно важно для Испаніи, такъ какъ она пользуется правомъ вліянія на избраніе новаго Папы, посредствомъ свего голоса. Между тѣмъ Испанія имѣетъ теперь только одного кардинала, Севильскаго архіепископа, коему уже 80 лѣтъ отъ роду, и который страдаетъ болѣзнію. Въ одномъ изъ министерскихъ журналовъ думаютъ, что избраніе новаго Папы, могло бы быть не дѣйствительнымъ, если бы испанскому правительству вздумали воспрепятствовать пользоваться своимъ правомъ протестаціи противъ избранія того или другаго Папы.

— При дворѣ наложенъ трауръ по случаю кончины Папы, на 8 дней.

— Проектъ уменьшить число арміи, не прійдетъ теперь въ исполненіе.

— Думаютъ, что министерству представится возможность въ Іюлѣ приступить къ созванію новой палаты.

— Городъ Бадахозъ наполняется португальскими выходцами.

dynałem ogłosił. Wyniesienie go na Stolicę Apostolską sprawiło w Rzymie powszechną radość. Konklawe tą razą trwało tylko dni dwa: od 14 do 16; wybór nastąpił za trzeciém głosowaniem. Papież Pius IX, jest od czasu Piotra św., pięćsetnym dwódziestym dziewiątym Papieżem z rzędu, i jednym z najmłodszych, jacy kiedykolwiek byli obrani; zaczął albowiem zaledwo 55-ty rok życia. Z tego powodu *Journal des Débats* wynurza życzenie i nadzieję, iż Opatrzność tą razą dla pomyślności Kościoła i Państwa Rzymskiego, om·lić raczy znajomą powszechnie we Włoszech przepowiednię o Papieżach: *N n videbis annos Petri*, (nie ujrzysz lat Piotrowych, t. j. nie będziesz panował tak długo jak Piotr św., który, jak wiadomo, rządził Kościołem przez lat 25).

Rzym, 8 czerwca.

Jakkolwiek zwłoki Papieża już przedwczoraj wieczorem złożone zostały w bazylice św. Piotra, ciągle jednakże smutny i ponury odgłos wieluset dzwonow, odzywa się od rana do poźnej nocy. W pośrodku Kościoła wystawiony jest olbrzymi katafalk, otoczony tysiącami jarzęcego światła. na którego utrzymanie przeznaczono codziennie 1,000 funtów wosku. Przed rozpoczęciem Konklawe, Kardynałowie zgromadzą się jeszcze w 7-miu Kongregacyach, w których nastąpią wybory osób, do ogólnéj służby Konklawe należących. Na biurku ś. p Ojca św. znaleziono własnoręcznie pisany jego testament, w którym rozporządza pozostałością swoją. Majątek prywatny Papiezki w gotówce, wynosi dwakroć sto tysięcy franków; ale powiększy się jeszcze sprzedażą wielu kosztownych podarunków, które Ojciec św. w ciągu długoletniego panowania swego, otrzymał od rozmaitych Monarchów. Z powyższéj massy przedewszystkiem zaspokojone być mają zapisy, poczynione dla rozmaitych dobroczynnych zakładów. Daléj następują rozmaite legata dla osób prywatnych. Pozostałą dopiéro resztę otrzymają krewni Papieża, ale pod tym wyraźnie zastrzeżonym warunkiem, że nigdy nie założą oppozycyi przeciw testamentowi i nie przybędą do Rzymu.

— Ponieważ wszyscy Posłowie obcych mocarstw, prócz hiszpańskiego, otrzymali urzędowe zawiadomienie o śmierci Ojca św., P. Castillo y Ayensa zaniósł z tego powodu zażalenie, opierając się na tém, że Monarchini jego przez zmarłego Papieża uznaną została. Odpowiedź Kardynała-Camerlengo nie jest jeszcze wiadomą.

Hiszpania.

Madryt, 8 czerwca.

Podróż Królowéj do wód mineralnych, została odłożoną, z powodu wypadków w Portugalii.

— Onegdaj w kaplicy zamkowéj odbyła się konsekracya potwierdzonego przez Papieża Biskupa Hawańskiego. Obrzędu dopełnił Patryarcha Indyjski, w assystencyi Biskupow: wysp Kanaryjskich i z Tuy. To poświęcenie na Biskupa, jest piérwsze u nas od śmierci Króla Ferdynanda VII.

— Wiadomość o śmierci Papieża nadeszła tu onegdaj z Paryża przez telegraf. Wypadek ten jest nader ważny dla Hiszpanii, jako posiadającéj prawo wpływania na wybór nowego Papieża przez swoje *veto*. Tymczasem Hiszpania ma teraz jednego tylko Kardynała, w osobie 80-letniego, chorobą złożonego Arcybiskupa Sewilskiego. Jeden z dzienników ministeryalnych mniema, że wybór nowego Papieża mógłby być nieważnym, gdyby rządowi hiszpańskiemu przeszkodzie chciano w korzystaniu ze swego prawa protestacyi, przeciw obiorowi tego lub owego Papieża.

— Dwór przywdział żałobę po zmarłym Papieżu na dni 8.

— Projekt zmniejszenia liczby stałego wojska nie przyjdzie teraz do skutku.

— Sądzą, że ministerstwo będzie mogło w miesiącu Lipcu przystąpić do zwołania nowéj Izby.

— Miasto Badajoz napełnia się wychodzcami portugalskimi.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 25го Іюня 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.